

Тений «Театральный Йошкар-Ола» фестиваль жапыште ик событий марий искусство илышыште палдырныше кышам кодыш. Лач тунамак Марий самырык театрын актрисыже Светлана Никитиналан «Марий Элын заслуженный артисткыже» чап лұмым пуышт. «Тыге аклыме дене пеш чын ыштеныт» манын ойлышт ончаш толшо искусствовед ден актер, режиссер-шамычат.

мешак» комедийыште Палагий рольже — нигуш уке, ялысе илалше марий ұдырамашак. «Роль тўрлын шочеш, — ойла артистка. — Кунамже режиссерын ойлымыжым шотыш налат, кунамже еным ужын, тудын койышыштыжо ала-мом ужат, кунамже шкендыным кычалат. Тыге пырчын-пырчын «погал-теш».

Очыни, искусствылан шўман ен-шамыч актрисым эше ты-

ончыч Самырык театрыште руш йылме дене шындалте. Туштат Ольган рольжым чонымылан С.Никитина «Театральный Йошкар-Ола» фестивалыште «эн сай ұдырамаш роль» номинацийыште икымше верым сенген налын ыле.

Кугу событий актрисын илышыштыже — Моско МХАТ театрын сценыштыже спектакльыште рольым модмыжо.

Шкеже шарналта:

— Тиде 2000 ийыште лие.

«Кунам *КОРНО* тўр лиеш, *ТЎРСЫРАТ* корангеш»

СВЕТЛАНАН чап лұмым налмыже — илышыштыже веле огыл, а Самырык театрын ұмыр корныштыжат изи огыл сенгемаш. 10 ий утла пашам ыштымеке, театрлан негызым ыштыше самырык артист-влак коклагыч тудо эн ончыч тиде суап лўм дене палемдалте. А тўналтыш уло гын, умбакыжат ўшанаш лиеш.

1990 ийыште Марий театр студийыш чумыргышо артист-влак кокла гыч (нуно ик жапыштак И.Палантай лўмеш музыкальный училищыштат тунемыныт, театрыштат пашам ыштеныт) шукинжо Юмын пуымо усталыканак улыт. Муралтен колтат — йўкышт савыра. Кузе тыгодым от шарналте «Яндар ден Шымавий» спектакльыште С.Маковын возымо «Ужаргылай шовыран», «Ай, пеш чеве-»

деленийыштына тунуктышо-влак мемнан деч пенгыдын йодыныт. Понсак шке кап-кылым сценыште лывыргын, чаткан кучымо шотышто предмет дене тунуктышо Тамара Петровна Краснова нерген ойлынем. «Самырык веле улыда, а кояда кеча, — манын мемнам кожа, «муштроватла» ыле. — Артист чаткан ошкыл колтышаш, мотор лийшаш». А сценыште раш да сайын кутырен мошташ тунуктышына, Российын заслуженный артисткыже Галина Николаевна Иванова-Ямаева, мўнгешла, тыматлын ойлен умылтарымыж дене савырен моштен. Характерный рольым модашат тудын деч тунемын кертынна. Галина Николаевна — мыйын ик эн йўратыме актрисем, тунуктышем.

Театрыште мо ыштем — ала-

Озанысе самырык театрлан мурен-куштен моштышо актриса кўлын. Санденак, очыни, Олег Геннадьевич мыйым темлен. «Ўдыр-шўдыр» маналтын спектакльже. Тудым 19 гана Озаныште гына ончыктымо. Вара Москваште, МХАТ-ыште, тыгак Белоруссийыште Минск, Гродно олалаште модын ончыктенна. Самырык театр гыч мыламак веле тыгай пиалже логалын.

Теве кызыт Российысе театр искусство академийым, паша деч кўрылтде, лутла ен тунем лектына. Но вич ий жапыште ик ганат артистна-шамыч Москваштыжат лийын огытыл. Кушто тиде театр академийже шинча — огытат пале. Йўра, мыламже кеч ужын толаш логалын. Моско художественный академический театрыште лийме годым СССР-ын калык артист-

лай шовыран», «Ай, пеш чевер» да моло мурымат йонгалтарымыштым. Чаманаш логалеш, тиде икымше актер тўшка гыч шагалын огыл театр гыч каеныт. Светлана Никитина семынак Самырык театрлан негызым ыштыше актриса-влак Лилия Акпаева, Галина Галкина да молат ты корно гыч корангыч.

Светланат театрышке артист пашаш шоныдымын-вучыдымын толын лектын огыл. Тудо Йошкар-Олаште Талантан йоча-влаклан Марий Эл Республикын 1-ше номеран национальный Президент интернат-школыштыжо тунемын. Йўк йонгыдылыкшат уло. А кызыт актер-шамычлан шукыштан тидыже, ой, кузе ок сите. «Артистланже, йўкшў уке гын, кузе налыт гын?» манын ойлымымат колалтын. А ондак, 1990 ийыште Самырык театрлан чумыралтше студий чынжымак виян ыле.

Актер ешыш икымше гана ушнымыз нерген С.Никитина тыгерак каласкала:

— Пеш самырык лиялтын. Латкуд-латшым ияш-шамыч театрым туге чон йўратен шынденна. Эрже-касше репетиций, спектакль, роль нерген шонымаш дене илалтын. Театр от-

Театрыште мо ыштем — аламогай кугу чаракем шижын омыл. Чыла вўд йогынла шке корныж дене сайын йыргыктен эрта. Кунам тыйын чонлан келшыше пашат уло, кунам «ролем-жат уке, тугеже ом йўрў, ом кўл, ужат» манын, кокытеланен, чонным туржын от кошт — тидак, очыни, артистлан кугу куан. Тыгодым ойгыраш жапшат уке.

Светланан артист корныжо 1991 ийыште тўналын. «Айвика» спектаклыште тўн рольышто лектын ыле. Но Айвикажым икымше дене огыл, а кокимшо состав дене модын.

А икымше кугу, палдырныше пашаже — Миклай Рыбаковын пьесыж почеш шындыме «Эргымлан кузык» спектаклыште Серапийын рольжо.

— Тиде трагикомедийым мый эше интернат-школышто тунемем годым онченам. Авам дене коктын миенна ыле. Тўн рольым Марий Элын калык артистыже М.Митрофанова модын. 1992 ийыште Олег Геннадьевич мемнан театрыштат шындаш тўнале. Серапийын рольышкыжо Марий Элын калык артистыже Раисия Макаровым, Российын заслуженный артистыже Галина Николаевна

Иванова-Ямаевым ўжын ыле. Но ала жап уке, ала вес амаллан кўра нуно кўнен огытыл. Тунам Олег Геннадьевич каласыш: «Айда, Света, экспериментым ыштен ончена. Тиде спектаклыште тўн рольым тый модаш тўналат». Кок арня жапыште лукна. Конешне, йўсў, кунам тый дечет ончыч пеш лўмлў актриса тиде рольым чонен. Тудын деч вара мылам ўшандарышын модаш тыршаш кўлын. Калык кузе вашлиеш? Шотлан толеш мо? Тургыжланымаш ыле.

Но паленам: М.Шкетан лўмеш театрыштат «Эргымлан кузык» спектакльым режиссер Олег Геннадьевич шынден. Тидыжак, очыни, полшен.

Мо гынат, тиде трагикомедийым зритель сайын вашлие. С.Никитинан драматизмym почын моштымыжым палемдышт. Шкежат ты спектакльым онченам да тыге ойлем.

Актрисан мастарлыкше дене комический персонаж-влакат почылтыт, М.Шкетанын мыскара пьесыже-влак негызеш «Эх, илышет-шеремет» комедийыште Микей куваже да молат (иктаж кум тўрлў рольым ик тиде спектаклыштак чонен). «Окса

шечат палат. Самырык театрыште руш драматург Н.Колядан пьесыж почеш пеш кугу драматизман «Сусыр чон» драма спектакль шындалте. Тўн роль Светлана Никитиналан ойыралтын ыле. «Героинямже, самырык ўдыр, тиде торжа тўняште илаш йўрўшў огыл, — артистка семын шонымашыжым радамла шкеже. — Моткоч чот йўратен шында рвезым. А тудыжо тиде ару чоным ондален веле огыл, а карген кода. Ўдыр чонышто чыла кўрышталтеш, Юмылан ўшанжат йомеш. Спектакльым модын пытарымеке, шкежат шонет: могай илышыш тудо шуэш, шкеж дене мом ышта, вийым муэш мо илаш? Ты драма дене Пошкырт кундемыш гастрольыш миенна ыле. Спектакльым модын пытарышна. Залыште шып. Нимом огыт ойло, совымат огыт кыре. Режиссерна Олег Геннадьевич Иркабаев сценыш лекте да оила: «Спектакльна пытен. Ала шке шонымашдам каласеда ыле?» Зал гыч ик ўдырамаш, келгын шўлалтен, тыгерак мане: «Нигўланат тыгай кочо илышым, пўрымым тыланыме огеш шу».

Тиде спектакль икмыняр ий

демисский театрыште лийме годым СССР-ын калык артистыше Олег Табаков денат вашлийынам. Российын рўдў олаж дене тыгай вашкылже актерын тўняужмашыжым кумдандаш пеш полша, кўргў вийым ешара.

Светлана Никитинан эше икмыняр сай рольжым палемден кодымо шуэш: «Пўртыл, ўдырем» спектаклыште — Катя, «Илаш гын, илаш» комедийыште — Пўкла (ўмыр мучко оксам аныклен кийыше чанга кува ончылына почылтеш), «Болтуш» исторический драмыште — Сылвий да шуко молат.

Пытартыш ийлаште актрисылан театр деч изишак коранаш логалын ыле. Шке илышыштыже вашталтыш лиймылан кўра тыге лие. Тудо эрге икшывым ончен кушта. А ынде угыч у шўлыш дене театрыш пашаш лектын. Садлан чўчкыдырак сценыште ужаш тўналына. Тидым калык вуча.

Ю.ГРИГОРЬЕВ.

Снимкылаште: актриса С.Никитина; Москошто, МХАТ-ыште, СССР-ын калык артистыше О.П.Табаков дене вашлийме годым.

(Фотом еш альбом гыч налме.)